

Posudek bakalářské práce

Martin Volf

Archeologické doklady vrcholně a pozdně středověké hrnčířské výroby v Čechách

Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF UK v Praze

Praha 2006.

63 str. textu, seznam literatury, 16 příloh.

Zadání bakalářské práce Martina Volfa souviselo s dlouhodobou snahou našeho ústavu o rozvoj předpokladů kvalifikovaného studia středověké keramiky. Proto také M. Volf prošel semestrálním kurzem v Ústavu skla a keramiky VŠCHT a specializovaný kurz absolvoval i v polské Vratislavi. Obojí kupodivu u nás stále ještě patří ke vzácným výjimkám.

Předložená práce shrnuje archeologické doklady středověkého hrnčířství v Čechách a usiluje o jejich problémovou bilanci. V tomto smyslu by zároveň měla sloužit jako východisko dalších poznávacích záměrů. M. Volf zvolil pozoruhodný postup, nejprve nastiňuje jednoduchou rekonstrukci středověké hrnčířské technologie, potom předkládá katalog archeologických dokladů hrnčířské výroby, aby se posléze znovu vrátil k hrnčířské technologii vykládané ovšem už se znalostí dostupného nálezového fondu. Doplněny jsou kapitoly srovnávací, zaměřené jednak na domácí problematiku raně středověkou, jednak na situaci okolních zemí. Osnova svědčí o promyšleném metodicky korektním přístupu, jenž umožňuje dobře srozumitelný výklad.

Katalog shrnuje 23 lokalit, z nichž známe kolem 40 pecí. Náleží do rozpětí mezi počátkem 13. a koncem 15. století a byly dochovány i poznány v různé úplnosti. Při přípravě katalogu M. Volf osvědčil poučený a vcelku kritický přístup. Překvapení ovšem vzbuzuje zařazení lokality na pomezí Kravař a Blíževedel, jejíž před léty nadhozený vztah k hrnčířství postrádá jakékoliv opory (nesprávné je ostatně i katalogové zařazení této lokality podle pomístního jména).

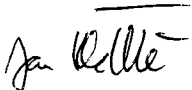
Hlavní pozornost M. Volfa se soustřeďuje na zařízení k vypalování středověké keramiky, o nichž podává poučený výklad, zahrnující i odpovídající klasifikaci příslušných archeologických relikvií. Některým částem by ale prospěla důsledněji vedená argumentace založená mj. na podstatných a určujících bibliografických položkách. Například názor o obroušených keramických zlomech jako hrnčířských čepelích byl u nás už odmítnut vícekrát, především ale postrádáme citaci článku, jenž dané téma otevřel a ovlivnil i polské bádání. Podstatnější shledávám absenci studie o technologii středověkých kachlů (Památky

archeologické 59 1968, 543-578), která i po letech zůstává u nás nejdůkladnějším nástinem hrnčářské technologie.

Poznávání středověkého hrnčářství dnes vyžaduje řadu následných kroků, závěrečné srovnávací kapitoly lze v tomto smyslu chápat jako dílčí předznamenání dalšího soustavného zájmu. I tady bude nezbytný důkladnější přístup, sledující například specifickou tradici středověkého hrnčářství v Karpatské kotlině atd., atd.

Z podmanivé a přitom nesnadné problematiky středověkého hrnčářství se Martin Volf zabýval důležitou částí a jednoznačně přitom splnil nároky kladené na bakalářské práce. Předložený rukopis proto doporučuji k příslušné obhajobě.

6. 9. 2006


doc. Jan Klápště